

Colostoma

AZ Voorkempen

algemeen ziekenhuis
emmaüs

Inhoud

1. Het darmkanaal.....	4
2. Wat is een stoma.....	6
3. Apparatuur.....	7
4. Verzorging van een stoma.....	8
5. Bijkomende producten.....	10
6. Spoelen van een stoma.....	12
7. Verdere informatie voor het dagelijkse leven.....	18
8. Nuttige adressen.....	21
9. Stomaconsultatie.....	22
10. Contactgegevens bij vragen.....	22
11. Persoonlijke notities.....	22

Graag duiden wij je op het belang van een goede informatie voorafgaand aan jouw ingreep. Wij raden je dan ook ten eerste aan deze folder grondig door te nemen. Heb jij of jouw familie nog bijkomende vragen, aarzel dan niet om jouw behandelende arts aan te spreken of neem contact op met de dienst heelkunde 2 (zie contactgegevens verder in deze folder).

Het doel van deze brochure is jou en jouw familie de nodige informatie te geven. We hopen dat je hierdoor geholpen wordt om jouw verzorging beter te begrijpen en ze zelfstandig uit te voeren.

Het is belangrijk **jouw thuismedicatie** mee te brengen naar het ziekenhuis. Gelieve ook deze brochure mee te brengen.

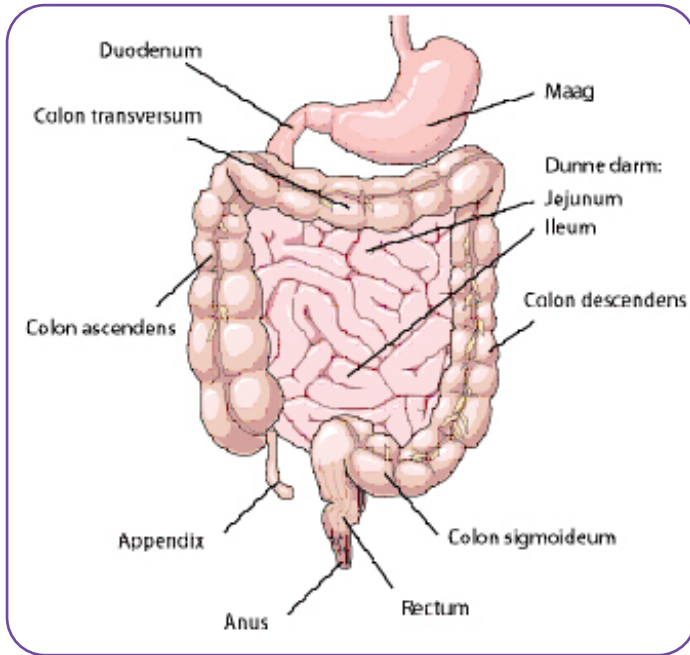
Aarzel niet om alle bijkomende vragen te stellen die jij en jouw familie mochten bezighouden. De arts en de verpleegkundige staan steeds ter beschikking om verdere uitleg te geven.

1. Het darmkanaal

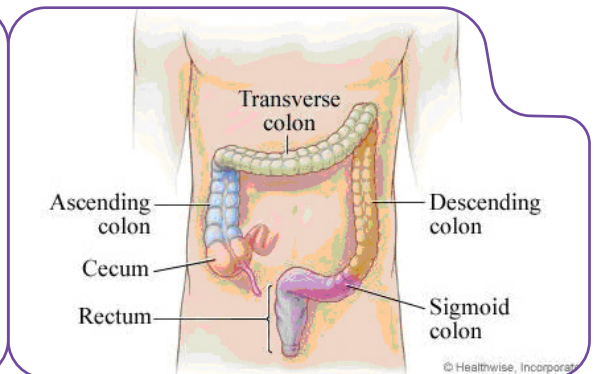
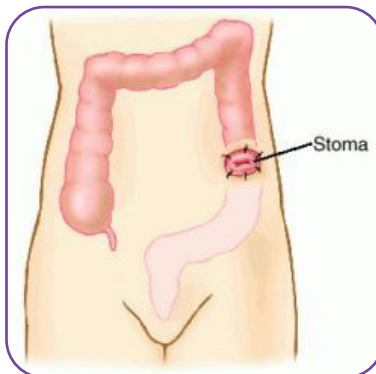
De darm is een lang, gekronkeld kanaal dat zich in de buikholte bevindt. De dunne darm (jejunum + ileum) is het langste gedeelte en is ongeveer 6 m lang. De meeste voedingsbestanddelen worden hier uit het voedsel opgenomen. Per dag scheidt de darm ongeveer 2 liter darmsap af. Dit wil zeggen dat de darminhoud zeer vloeibaar en prikkelend is. Het voedsel is nog vloeibaar.

De dikke darm (colon) is het laatste gedeelte van de darm en is ongeveer 1,5 m lang. Hij begint rechts in de buikholte en loopt eerst omhoog (colon ascendens), dan horizontaal (colon transversum) om daarna links te dalen (colon descendens) en over te gaan in een S-vormig gedeelte (sigmoid). Op het uitende wordt hij afgesloten door een ringspier ter hoogte van de anus.

De dikke darm heeft als voornaamste taak het vocht uit het voedsel weer op te nemen. Daardoor wordt de stoelgang vast.

Colostoma

Descending colon = linker colostomie
Transverse colon = transversostomie
Ascending colon = rechter colostomie

2. Wat is een stoma

De chirurg achtte het noodzakelijk voor jouw gezondheid een deel van de darm stil te leggen of weg te nemen, om vervolgens de darm te verbinden met de buikwand.

De stoma kan worden aangelegd op verschillende plaatsen van de darm (als de dunne darm aangesloten is aan de buikwand spreekt men van ileostomie; bij het aansluiten van de dikke darm aan de buikwand spreekt men van colostomie). Een colostomie kan links of rechts gelegen zijn, kan groot of klein zijn, kan voorlopig of definitief zijn. Deze ingrepen hebben de natuurlijke conditie gewijzigd, de stoelgang komt nu langs de buikwand.

In tegenstelling tot de natuurlijke anus heeft deze kunstmatige anus geen sluitspier zodat je het uitvloeien van jouw stoelgang niet kunt controleren. Daarom is het nodig een speciaal daarvoor ontworpen opvangsysteem te dragen om de stoelgang op te vangen.

De eerste week na de operatie zullen de arts en de verpleegkundigen grotendeels instaan voor jouw verzorging. Vanaf de tweede week zal je geleidelijk leren jezelf te verzorgen. De verpleegkundige toont wat hij of zij doet bij jouw stomaverzorging, geeft tips, toont de verschillende opvangsystemen en leert de eerste stappen voor de stomaverzorging aan. Het is nodig dat je zelf oefent in het bijzijn van een verpleegkundige om zelfstandig te worden in de verzorging en zodoende jouw zelfvertrouwen terug te winnen. Jouw familielieden worden eveneens actief bij de stomaverzorging betrokken indien je dit wenst.

Aarzel niet de arts en de verpleegkundigen aan te spreken over het nu verder moet. Zij zullen je de nodige uitleg geven. Thuis kan je beroep doen op de thuisverpleegkundigen.

3. Apparatuur

Draagcomfort

Goed opvangmateriaal moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Een van de belangrijkste voorwaarden is draagcomfort in de dagelijkse leef- en werksituatie.

Draagcomfort wil zeggen:

- de huidplaat kleeft goed en laat niet los bij activiteiten.
- het materiaal geeft géén allergische huidreacties.
- het systeem mag geen geur of ontlasting doorlaten.
- het systeem is niet of nauwelijks zichtbaar en kan onder elk kledingstuk worden gedragen.
- het zakje mag niet kraken of ritselen.
- het systeem moet gemakkelijk hanteerbaar en verwisselbaar zijn door de drager.

Eendelig systeem

Het eendelig systeem plakt direct op de huid. Bij elke wisseling van het zakje zal de kleeflaag van de huid worden verwijderd.

Tweedelig systeem

Dit systeem is een combinatie van een huidbeschermende plaat met verwisselbare zakjes.

Op de huidplaat bevindt zich een ring waarop het zakje kan worden bevestigd. De huidplaat kan, afhankelijk van het type stoma, een aantal dagen blijven zitten. Het zakje wordt indien nodig een of meerdere malen per dag verwisseld.

Zakjes

De zakjes van zowel het een- als het tweedelig systeem kunnen aan de onderkant open of gesloten zijn.

De open zakjes gebruikt men bij dunne ontlasting (meestal ileostomie), om indien nodig het zakje te kunnen ledigen.

Het gesloten zakje wordt bij een colostomie gebruikt omdat de stoelgang dan gebonden is. Dit zakje gooit men weg als het half tot driekwart is gevuld, daarna wordt het vervangen.

De zakjes zijn transparant of huidkleurig. De zakjes hebben een stoffen laag aan de onderkant om overmatige transpiratie door het plastic te voorkomen.

Op de zakjes zit een koolstoffilter. De gassen kunnen via deze filter het zakje verlaten terwijl de koolstof de geur neutraliseert. Afhankelijk van de gebruikte voeding is de werkingsduur van een filter 6 tot 24 uur. Een vochtig geworden filter werkt niet meer.

gesloten zakje

open zakje

4. Verzorging van een stoma

Algemeenheden

- Neem voldoende tijd voor de verzorging. Doe dit mogelijk op dezelfde tijdstippen, bv. na de ontlasting, als het stoelgangspatroon een regelmaat vertoont. Vervang het zakje best zo ver mogelijk van de maaltijd, omdat de darm dan het meest rustig is.
- Vervang het opvangzakje wanneer het tot $\frac{3}{4}$ gevuld is. Indien méér gevuld, komt het gemakkelijker los.

- De verzorging gebeurt bij voorkeur rechtopstaand of rechtzittend op een stoel om huidplooien te vermijden.
- Het plaatsen van een grote spiegel kan zeer nuttig zijn om jouw handelingen te kunnen volgen. Je hoeft zich dan niet voorover te buigen, zodat je de vorming van huidplooien weer voorkomt.
- Het is aan te raden om na de zorg een 10-tal minuten in de houding te blijven waarin het zakje werd aangebracht.

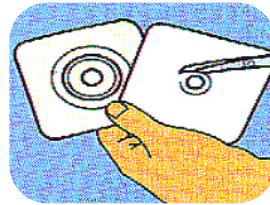
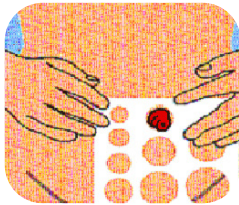
De verzorging

Klaarzetten van het materiaal

Schaar, vuilniszakje, maatkaart, nieuw zakje, vochtige en droge doekjes.

Uitknippen van de beschermplaat

Af en toe zal je moeten controleren of je nog de juiste maat gebruikt; het is namelijk zo dat de diameter van jouw stoma gedurende de eerste zes maanden na de operatie zal verkleinen.

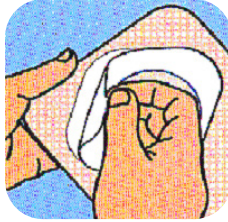

Verwijder het stomazakje

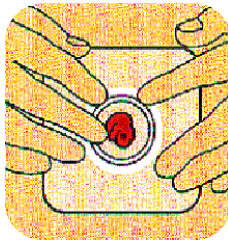
- Steeds voorzichtig, terwijl je de huid goed steunt. Gebruik nooit alcohol of ether, want die drogen jouw huid te fel uit.
- Vochtige doekjes gebruiken om de stoelgang te verwijderen.
- Indien je wenst, kan je rustig een bad of douche nemen. Je kan het zakje aanlaten of de stoma bloot laten. Liefst geen badschuim of badolie gebruiken, enkel een neutrale zeep bv. Sunlight.
- Indien nodig de haartjes rond de stoma voorzichtig wegscheren of epileren zonder de huid te kwetsen.
- **Dep** jouw huid droog, niet wrijven.

Aanbrengen nieuw materiaal

- Verwijderen van de papieren beschermlaag.

- Kleven van het zakje of de plaat. Bij het eendelige systeem, het zakje dubbel plooien en de opening tegen de onderste rand van de stoma plaatsen en zo verder naar boven werken.

- Huidbeschermingsplaat rondom inmasseren.
- Bij het tweedelige systeem, zakje aanbrengen en controleren of het goed vastzit.

5. Bijkomende producten

Maatregelen bij huidirritatie

Problemen aan de huid kunnen al direct na de operatie ontstaan, soms na maanden en soms zelfs na jaren. Waarom de ene persoon eerder problemen heeft dan de andere kan afhankelijk zijn van bepaalde factoren zoals het type stoma, de huidpigmentatie, de leeftijd, de algemene toestand, het medicijngebruik, radiotherapie ...

Het is belangrijk de oorzaak te achterhalen om op die manier het probleem te kunnen oplossen. Je kan steeds terecht met vragen of problemen bij de stomaverpleegkundige op het nummer 03 380 23 70, dienst heelkunde 2.

Het stripeffect

Elke keer als er een opvangsysteem van de huid wordt gehaald, gaat er een laagje opperhuidcellen mee. Wanneer dit meerdere malen per dag gebeurt, wordt de huid dunner en kan ze irriteren. De huid gaat rood zien en men ervaart een schrijnend en pijnlijk gevoel; de huid gaat stuk en er ontstaan nattende plekken.

- Behandeling: bij een rode huid, een huidbeschermend middel gebruiken. Indien de huid stuk is, een huidbeschermende plaat aanbrengen die enkele dagen kan blijven zitten.
- Preventief: de huid steunen om het opvangsysteem eraf te halen.

Chronische vochtigheid

Normaal is de opperhuid droog. Wanneer de huid rond de stoma continu vochtig is door een lek tussen de stoma en de huidbeschermingsplaat wordt de huid rood en nattend.

- Behandeling: het huidprobleem verdwijnt door ervoor te zorgen dat de huid rondom de stoma droog blijft en niet in contact kan komen met de stoelgang. De opening in de plaat moet daarom altijd correct passen om de stoma. Het opvangsysteem moet niet te lang worden gedragen omdat de plaat kan wegsmelten door inwerking van stoelgang, bij erg warm weer of bij koorts.

Indien je merkt dat de beschermplaat rondom de stoma begint te ontkleuren of indien je een branderige jeuk voelt, moet je de beschermingsplaat onmiddellijk vervangen. Eventueel moet je hulpmiddelen gebruiken zoals: gordeltje, pasta, cavilon ... Is de huid rood, stuk en nat, reinig die dan eerst met lauw water en dep goed droog. Daarna kan je een vleugje orahesive poeder op de huid aanbrengen met daar overheen de huidbeschermende plaat.

Infectie

Indien de huid rondom de stoma is geïrriteerd, ontstaat er gemakkelijk een schimmelinfectie. Een candida-infectie begint met kleine, al dan niet etterende pukkeltjes. Deze pukkeltjes breiden zich snel uit. Soms ontstaan grillige, rode plekken met lichte schilferingen. De patiënt klaagt over jeuk, soms gepaard gaande met pijn of een branderig gevoel.

- Behandeling: de huid droog houden. Nystatine of Daktarinpoeder op de huid aanbrengen (minstens eenmaal per dag) en het overtollige poeder wegblazen. Een opvangsysteem gebruiken met een huidbeschermende, vochtopnemende kleeflaag.

Huidbeschermende en huidverzorgende middelen

Soms zal het nodig zijn jouw huid te beschermen voor er een opvangsysteem wordt aangebracht, om huidirritatie te voorkomen of te genezen. Er zijn verschillende soorten huidbeschermende middelen. Bij problemen kan je best beroep doen op een stomaverpleegkundige.

Enkele voorbeelden van huidbeschermende en huidverzorgende middelen:

- huidplaten;
- pasta's;
- huidbeschermende poeders;
- huidreinigers;
- protectieve films: een protectieve film geeft een zéér dun beschermend laagje op de niet-geirriteerde huid. Ook dit helpt tegen het stripeffect en de inwerking van de stoelgang op de huid. Het kan de kleefkracht van de huidplaat vergroten bv. Cavilonspray.

6. Spoelen van een stoma

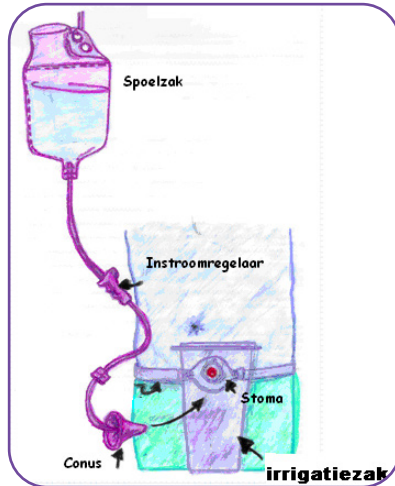
Het spoelen van een stoma kan af en toe nodig zijn omwille van een onderzoek of omwille van verstopping, maar meestal wordt het toegepast om zo de darm 1 x per 48 of 72 uren te ledigen. Hierdoor blijf je vrij van stoelgang en hoef je geen zakje te dragen of slechts een minizakje of stomaplug.

Wanneer je deze techniek wilt aanleren, raadpleeg dan eerst jouw arts of er geen tegenaanwijzingen kunnen zijn. Om te kunnen spoelen, koop je een irrigatieset waarin alle benodigdheden zitten.

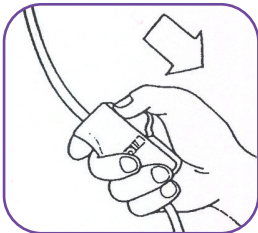
De beste tijd om te spoelen, is 's ochtends vroeg of 's avonds 2 à 3 uren na de maaltijd. Het spoelen neemt ongeveer 1 uur in beslag. Regelmaat is van belang.

Spoelen van de dikke darm bij een colostoma

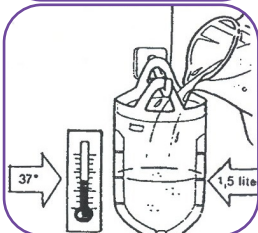
Het is een methode om de uitstroom van ontlasting bij een colostoma onder controle te houden. Dit noemt het spoelen van de dikke darm, ook wel colonirrigatie genoemd. Je laat door middel van een spoelzak met een slang daaraan vast water via jouw stoma in de dikke darm lopen.

Het is verstandig om steeds op hetzelfde tijdstip te spoelen, om regelmaat in de darm te krijgen. Het hoogteverschil tussen jouw stoma en de spoelzak is hierbij belangrijk: als de spoelzak te hoog hangt, loopt het water te snel in. Je kan de vloeistof ook regelen met de rolklem.

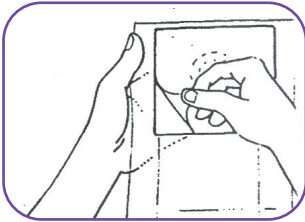

- Sluit de regelklem

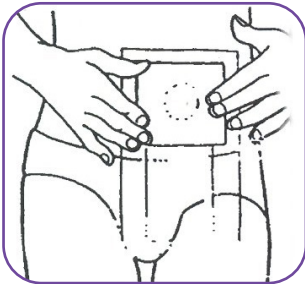

- Vul het reservoir met ongeveer 1,5 liter handwarm water ($\pm 37^\circ\text{C}$).

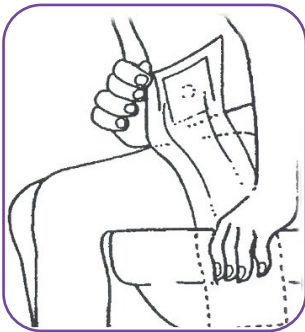
In de plaats van een stomazakje heb je tijdens het spoelen een grotere spoelzak op jouw buik. Dit is een lange zak die aan de boven en aan de onderkant open is.

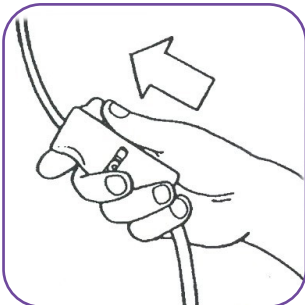
- De opening en het beschermepapier van het kleefvlak van de spoelzak (5061 of 5066) verwijderen.

- Plaats de spoelzak (5066) rechtstreeks op de huid.

- Breng de onderkant van de spoelzak in het watergedeelte van het toilet als je voor of op het toilet gaat spoelen.

- Laat een beetje water uit het reservoir lopen om eventuele luchtbellen uit de slang en conus te verwijderen.

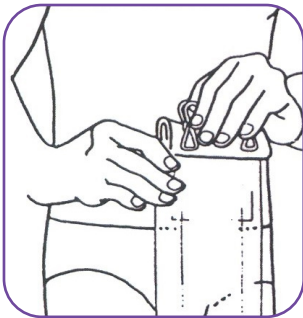
Door de opening bovenin kan je de slang met de conus in jouw stoma steken. Laat ongeveer 750 ml inlopen.

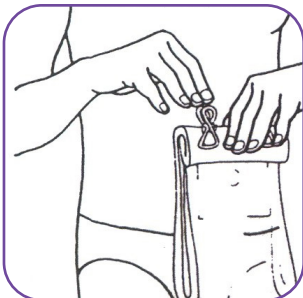
- Conus

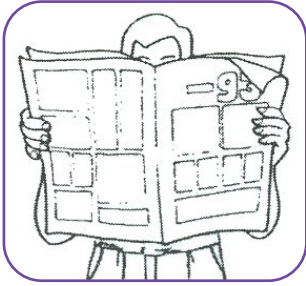
- Breng de conus via de bovenzijde van de spoelzak in de stoma. Open de regelklem en laat er ongeveer ½ liter water in lopen.

- Sluit de regelklem, wacht een 10-tal seconden en verwijder de conus. Rol de bovenste flap van de spoelzak om en sluit deze af met de twee knijpertjes. In de volgende 10 minuten zal dan de meeste ontlasting via de spoelzak in het toilet verdwijnen.

- Rol nu de boven- en onderkant van de spoelzak naar elkaar toe en sluit beide einden samen af met de 2 knijpertjes.

- Je kan jouw ochtendjas aantrekken en het toilet verlaten. Door beweging van bv. lopen, kan nu het eventuele laatste restje ontlasting de darmen verlaten.

Verwijder na een 30-tal minuten de spoelzak. Deze kan je best in een afgesloten zakje in de vuilbak werpen.

- Verzorg en verschoon jouw stoma en droog zorgvuldig de huid.

Problemen tijdens en na het spoelen

- Water wil niet doorlopen in jouw darmen.
Reden:
  - » Je bent te gespannen; ga rechtop zitten en haal rustig adem.
  - » Darmknik net achter de stoma; manipuleer met de zachte conus en duw hem iets dieper in je stoma. Beschadiging van de darm met de iriflex is uitgesloten.
  - » Regelmatig de stoma "toucheren" om richting en doorgang te controleren is hierbij belangrijk, gebruik hiervoor een handschoen en vaseline.
- Na verwijdering van de conus: onmiddellijke terugvloeiing van water. Houdt de conus na inbreng van het water ongeveer 20 seconden tegen de stoma gedrukt. De spanningsdruk in jouw buik vermindert dan en het water krijgt nu de kans langs de ontlasting in de darm zijn weg te vinden.
- Tijdens het inbrengen van water stopt de doorstroming en kan het water zelfs in het reservoir stijgen. Sluit de regelklem en wacht tot de spanning in jouw buik vermindert en open dan opnieuw de regelklem.

- Na het spoelen toch nog ontlasting.

Reden:

- » Spoelwater is niet voldoende langs de ontlasting in de darm gegaan.
- » Lichaam en geest gespannen tijdens het spoelen.

Bij mensen die 's morgens spoelen, komt het nogal eens voor dat zij na een tijd toch nog een restant ontlasting krijgen. Het kan zinvol zijn om 's avonds voor het slapengaan te spoelen. De darmen hebben dan gelegenheid tot rust te komen en "ongelukjes" zijn dan minimaal.

- Darmkrampen

In het begin kunnen deze nog wel eens optreden omdat de darm nog niet gewend is aan deze methode. Krampen kunnen ook worden veroorzaakt door het water te snel in te brengen.

- Darmmassage

Indien de stoelgang te lang op zich laat wachten, kan een darmmassage ook helpen. Masseer mee in de richting van de darmbewegingen. Eerst rechts abdominaal, dan centraal, daarna de linkerkant.

Stomacap

Dit is een afsluit-kleefcompres met filter, bestemd voor mensen die darmspoeling toepassen ofwel voor kortdurend gebruik bij zwemmen of douchen. De filter maakt het vrijkomen en ontgeuren van gassen mogelijk.

Stomaplug

Als het plugje in de stoma is ingebracht, zwelt het op onder invloed van het aanwezige darmvocht en sluit het zo de stoma af. Door de structuur van het materiaal en de ingebouwde koolstoffilter kunnen de gassen geluid- en geurloos passeren.

Bij een gevoel van aandrang wordt de plug verwijderd en een zakje aangebracht zodat de darm zich kan ontlasten.

Een darmspoelende stomadrager zal dit "aandrang"-gevoel nauwelijks hebben. Voor het gebruik van het plugsysteem zal de darm moeten worden getraind. Dit kan best onder controle van een stomaverpleegkundige gebeuren.

7. Verdere informatie voor het dagelijkse leven

Voeding

De eerste dagen na de operatie krijg je meestal een beperkte restenarme voeding. Je moet geen dieet volgen, behalve de eerste tijd na de heelkundige ingreep, want een stoma hebben, is geen ziekte. Wie echter om andere redenen op dieet staat, moet dit dieet natuurlijk blijven volgen.

Elke stomapatiënt moet zelf beslissen of hij bepaald voedsel eet en er de eventueel uit voortspruitende ongemakken bijneemt. Dezelfde eetwaar zal bij verschillende personen een andere uitwerking hebben en zelfs bij een en dezelfde persoon een ander resultaat geven.

Bier en alcohol kan je matig drinken.

Het is beter kleinere maaltijden op vaste uren per dag te gebruiken. Zelfs voor het slapengaan kan een lichte maaltijd zorgen voor een betere darmfunctie en een rustige nacht.

Om last te vermijden houd je je aan de drie volgende richtlijnen

- **MATIGEN:** eet slechts kleine hoeveelheden voedsel waarvan je vermoedt of weet dat ze hinder kunnen opleveren.
- **KAUWEN:** begin met een degelijke spijsvertering in de mond en maak het jouw maag en darmen iets gemakkelijker.
Zorg daarom altijd dat jouw gebit in orde is; goed kauwen is het begin van een goede spijsvertering.
- **DRINKEN:** zorg ervoor minstens twee liter per dag te drinken.

Hoe leven met een zakje

Het antwoord op deze vraag luidt meestal: 'op de meest natuurlijke wijze!' Allemaal goed en wel, maar ... Hier vind je de antwoorden op enkele persoonlijke vragen die je misschien niet hardop durft te stellen.

Erover praten of niet?

Jouw naaste omgeving weet dat je bent geopereerd. Het staat je vrij om hen al dan niet te zeggen dat je voortaan een kunstmatige afvoeropening hebt. Het is altijd een hele vertroosting om met jouw naaste familieleden en met de mensen van wie je houdt, de dingen te delen die je een grote zorg toeschijnen, zeker als je met hen samenleeft.

Wat de anderen betreft, moet je zelf oordelen. Het is goed daarbij te weten dat jouw stoma helemaal onzichtbaar zal zijn onder jouw kleding en dat je een volkomen normaal sociaal leven kan leiden.

Hoe zal het leven met mijn partner worden?

Een colostomie wordt vaak beleefd als een verminking van het lichaam. Zowel mannen als vrouwen voelen zich 'geschonden'. Meestal is er tijd nodig om dit te verwerken en om met een ander lichaamsbeeld te leren leven. Het uiten van gevoelens van onmacht, verdriet en pijn kan een belangrijke stap zijn in dit verwerkingsproces.

Indien je vragen of problemen van seksuele aard heeft, kan je die best bespreken met jouw arts.

Wat zal er van mijn beroepsleven worden?

Zodra je volledig hersteld bent, kan je jouw beroepsbezigheden hervatten, behalve misschien als het om een beroep gaat dat zware lichamelijke inspanningen vereist.

Een oordeelkundig gekozen en goed aangebrachte apparatuur zal je de nodige discretie waarborgen om met anderen te kunnen samenwerken zonder dat die iets opmerken.

Kan iemand met een stoma aan sport doen?

Uiteraard en het is zelfs een uitstekend middel om in conditie te blijven! Je mag lopen, fietsen, tennissen, voetballen ... De enige sporten die je moet vermijden zijn gevechtssporten, de gewelddadige sporten of de sporttakken die het uiterste vragen van de buikspieren (gewichtheffen). Zwemmen met een stoma is mogelijk. Vele stomapatiënten dragen een gewoon badpak of een zwembroek over hun opvangzakje. Aangepaste zwemkleding is bij sommige bandagisten te koop.

Kan iemand met een stoma op reis gaan?

Je kan zonder enig probleem reizen met een stoma ... op voorwaarde dat je de vervangzakjes niet vergeet mee te nemen! Stop ze liefst in je handbagage: koffers raken zo vlug zoek op luchthavens ... Vertrek je naar warme landen, neem dan een veldfles mee en gebruik ze ook dikwijls: je moet veel drinken. Wees voorzichtig met het water en het voedsel in tropische landen, want een darmstoornis zou in jouw geval vervelend kunnen zijn. Verblijf je in warmere landen, zorg er dan tevens voor dat je de stomaplaten koel kunt bewaren.

Wanneer doe je een beroep op een arts?

- Wanneer je bloedverlies uit de stoma vaststelt.
- Wanneer de huid rond de stoma langdurig is geïrriteerd.
- Wanneer je rond de stoma een ongewone verdikking van de buikwand gewaarwordt. Dit is mogelijks een breuk in de buikwand.
- Wanneer de stoma gaat verkleuren of zwart ziet.
- Wanneer de stoma-opening te erg vernauwt, zodanig dat ze niet meer toegankelijk is voor de pink. Hierdoor kunnen buikkrampen ontstaan of kan een verandering in het stoelgangspatroon optreden.
- Bij aanhoudende diarree of verstopping.
- Wanneer de stoma verder naar buiten komt; meestal ontstaat er dan ook een zwelling van de stoma.
- Wanneer de stoma zich dieper intrekt onder het huidniveau.

Zelfhulpgroepen

Er bestaan meerdere verenigingen voor stomadragers. Zij stellen zich tot doel:

- onderliggende steun en raad te geven;
- informatie te geven, onder andere in verband met nieuwe apparatuur;
- belangenverdediging, bv. in verband met terugbetaling van materiaal.

Tussenkomst en voorzieningen

Sociale voorzieningen

Je kan steeds terecht met al jouw vragen i.v.m. financiële aspecten, sociale voorzieningen, medische attesten, hersteloorde ... bij de sociale dienst op het nummer 03 380 20 20.

Terugbetaling apparatuur

Per 3 maand:

- eendelig systeem: 180 zakjes
Op voorwaarde dat er geen combinatie is met een ander systeem (continentiesysteem met cup of plug). In combinatie met continentiesysteem wordt het aantal per maand gehalveerd naar 90 zakjes.
- Tweedelig systeem: 180 zakjes en 35 platen (indien convex systeem dan krijg je 45 platen).
In combinatie met een continentiesysteem wordt het aantal zakjes per 3 maand gehalveerd naar 90 zakjes.
- Stomacaps: 180 stuks
Voorwaarde: geen combinatie of extra bevestigingssysteem, anders beperkt tot de helft. Een irrigatieset per 6 maand en 30 irrigatiezakken per 3 maand.

Voor de eerste aankoop van apparatuur vraag je een medisch voorschrift aan de chirurg of je huisarts. Het voorschrift bevat de hoeveelheid voor de eerste 3 maanden. De bandagist of apotheker lever je hiervoor de voorgeschreven apparatuur samen met de factuur waarop het Riziv-nomenclatuurnummer staat vermeld. Op voorlegging van deze factuur gebeurt de terugbetaling van het ziekenfonds. Voor de aankoop nadien heb je geen doktersvoorschrift meer nodig, tenzij er een wijziging is van het voorgeschreven materiaal.

BELANGIJK: op deze voorschriften mogen geen andere geneesmiddelen worden voorgeschreven!

Vele bijproducten, zowel beschermende poeders, worden niet of onvolledig terugbetaald door het ziekenfonds.

8. Nuttige adressen

<http://www.stomailco.be/>

<http://www.stoma.be/>

9. Stomaconsultatie

Bij jouw ontslag krijg je een afspraak mee om op stomaconsultatie te komen. Het stomateam volgt je verder tot al jouw vragen en problemen zijn opgelost. De stomaconsultatie vindt plaats op de 2de verdieping (route A 274). Indien je een bijkomende consultatie wenst, kan je dit afspreken met Lucienne Van Akeren op de afdeling heelkunde 2, tel. 03 380 23 70.

Wij durven te hopen dat deze brochure je tot hulp kan zijn om met de nieuwe situatie de draad van je gewone leven weer op te nemen.

10. Contactgegevens bij vragen

Heb je bij het doorlezen van de folder toch nog bijkomende vragen? Stel ze dan gerust! Je kan ons contacteren via:
Tel. 03 380 23 70

Neem ook zeker een kijkje op onze website www.azvoorkempen.be. Je vindt er meer praktische informatie terug over je ziekenhuisfactuur, aanmelden en inschrijven in het ziekenhuis, parkeren ...

11. Persoonlijke notities

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

